

Františkovo slovo

č.196

Ježíš je radikální. Dává všechno a žádá všechno.

Papež: Pozor na dokonalé křesťany!

Františkova mariánská víra: „V Medžugorje je milost, ale chybí rozlišování...“

O třech stupních chudoby

Kvas Ducha svatého naplňuje radostí

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Ježíš je radikální. Dává všechno a žádá všechno.

Druhé čtení nám řeklo, že „Boží slovo je plné života a síly, ostřejší než každý dvojsečný meč“ (Žid 4,12). Je tomu právě tak: Boží Slovo není jenom soubor pravd nebo povzbudivé duchovní vyprávění, nikoli, je to živé Slovo, které se života dotýká a proměňuje ho. Ježíš, který je živým Slovem Božím, takto osobně promlouvá k našim srdcím.

Evangelium nás zve především na setkání s Pánem podle příkladu »nějakého člověka«, který k němu »přiběhl« (Mk 10,17). S tímto člověkem, jehož jméno text neuvádí, jako by naznačoval, že může představovat každého z nás, se můžeme ztotožnit. Klade Ježíšovi otázku, jak „dostat věčný život“ (srov. v.17). Prosí o život věčný, o plný život. Kdo z nás by jej nechtěl? Všimněme si však, že o něj žádá jako by to byl nějaký *majetek, který lze mít*, či obdržené vlastnictví, které lze získat vlastními silami. A aby se mu jej dostalo, dodržoval od dětství přikázání, a k dosažení tohoto cíle je ochoten dodržovat i další. Proto se ptá: »Co musím dělat, abych dostal?«.

Ježíšova odpověď jej zaskočí. Pán na něho pohlédl s láskou (v. 21). Ježíš mění perspektivu a přechází od předpisů dodržovaných za účelem získat odměnu k nezištné a naprosté lásce. Onen člověk mluvil v kategoriích poptávky a nabídky, Ježíš navrhuje lásku. Žádá od něho, aby přešel od dodržování zákonů k sebedarování, od *starání se o sebe k přebývání s Ním*. A činí mu „vyhrocenou“ životní nabídku: »Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým [...] Pak přijď a následuj mě« (v.21). Také tobě Ježíš praví: „přijď a následuj mě!“ *Přijď*, nestůj bez hnutí, protože k přebývání s Ježíšem nestačí nedělat zlo. *Následuj mě*: nejdí za Ježíšem pouze, když se ti to hodí, nýbrž hledej ho každý den; nespokoj se s dodržováním předpisů, rozděním pár almužen a recitací nějaké té modlitby. Najdi v Něm Boha, který tě miluje neustále, smysl svého života a sílu k sebedarování.

Ježíš říká: »Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým«. Pán netvoří teorie o chudobě a bohatství, ale jde přímo k životu. Žádá tě, abys *nechal všeho, co tíží tvoje srdce*, vzdal ses majetku a udělal místo Jemu, jedinému dobru. Nelze doopravdy následovat Ježíše, když jsme obtíženi věcmi. Jestliže srdce překypuje majetkem, nemá místo pro Pána, který se stává jen jednou z věcí. Proto je bohatství nebezpečné a – jak říká Ježíš – dokonce ztěžuje spásu. Nikoli proto, že by Bůh byl přísný, nikoli! Problém je na naší straně: naše přílišné vlastnictví a naše přílišná žádostivost nás dusí, dusí naše srdce a činí neschopnými lásky. Proto svatý Pavel připomíná, že »kořenem všeho zla je láska k penězům« (1 Tim 6,10). Vidíme, že tam, kde jsou peníze středem, není místo pro Boha a není místo ani pro člověka.

Ježíš je radikální. *Dává všechno a žádá všechno*, dává veškerou lásku a žádá nerozdělené srdce. I dnes se nám dává jako živý Chléb, můžeme mu za to dát výměnou drobty? Tomu, který se stal naším služebníkem, když se kvůli nám vydal až na kříž, nemůžeme odpovědět jen dodržováním nějakého předpisu. Tomu, který nám nabízí život věčný, nemůžeme dát pár volných chvil. Ježíš se nespokojí s nějakou „úrokovou mírou lásky“, nemůžeme Jej mít rádi na dvacet, padesát či šedesát procent. Buď všechno anebo nic.

Drazí bratři a sestry, naše srdce je jako magnet, nechává se přitahovat láskou, avšak může přilnout jen částečně a musí volit: buď bude milovat Boha anebo světské bohatství (srov. Mt 6,24); buď bude žít pro lásku nebo pro sebe (srov. Mk 8,35). Ptejme se, na jaké straně jsme. Ptejme se, v jakém bodě jsme s naší láskou k Bohu. Spokojíme se s nějakým předpisem anebo následujeme Ježíše jako zamilovaní, opravdu ochotní se pro Něho něčeho zříci? Ježíš se ptá každého z nás a nás všech jakožto putující církve: jsme církví, která jenom káže dobrá přikázání anebo církví-nevěstou, která se nechává strhnout láskou k svému Pánu? Následujeme Jej opravdu anebo se vracíme na cesty světa jako onen člověk? Zkrátka, stačí nám Ježíš anebo hledáme světské jistoty? Prosme o milost, abychom uměli z lásky *opustit*, opustit bohatství, opustit stesk po hlavních rolích a moci, opustit struktury, které již

neodpovídají evangelní zvěsti, břemena, která brzdí misijní poslání, a nástrahy, které nás váží k tomuto světu. Neposkočíme-li v lásce kupředu, pak se náš život a naše církev roznemůže „egocentrickým zalíbením“ (*Evangelii gaudium*, 95), bude vyhledávat radost z pomíjivého potěšení a uzavírat se do sterilního tlachání; a uvelebí se v monotonii křesťanského života, postrádajícího rozmach, kde se trochou narcismu zastírá smutek z nedosaženého naplnění.

Tak tomu bylo u onoho člověka – jak praví evangelium – »odešel zarmoucen« (v.22). Byl zakotven v předpisech a spouště svého majetku, nedaroval srdce. A přestože se setkal s Ježíšem, který na něho pohlédl s láskou, zesmutněl a odešel. Smutek je důkaz nenaplněné lásky. Znamení vlažného srdce. Avšak srdce, které je oproštěno od majetku a svobodně miluje Pána, šíří vždycky *radost*, onu radost, které je dnes velice zapotřebí. Svätý papež Pavel VI. napsal: „V srdci svých úzkostí potřebují naši současníci poznat radost a vnímat její zpěv“ (*Gaudete in Domino*, I). Ježíš nás dnes zve, abychom se vrátili k pramenům radosti, jimiž je setkání s Ním, odvážná volba risknout následování, chuť něco opustit a vydat se Jeho cestou. Svätí touto cestou šli.

Tak učinil Pavel VI., podle příkladu apoštola, jehož jméno si zvolil. Jako on dal život evangeliu, překročil nové hranice a skrze hlásání a dialog se stal Kristovým svědkem, prorokem extrovertní církve, která se dívá ke vzdáleným a pečuje o chudé. Pavel VI. uprostřed námah a nepochopení horlivě dosvědčoval krásu a radost plynoucí z toho, že následoval Ježíše. Dnes nás znovu vybízí, spolu s koncilem, jehož byl moudrým kormidelníkem, abychom žili podle svého společného povolání: všeobecného povolání ke *svatosti*. Žádné polovičatosti, nýbrž svatost. Je krásné, že spolu s ním a mezi dalšími dnešními svätými a světicemi, je také mons. Romero, který opustil světské jistoty, dokonce i vlastní bezpečí, aby podle evangelia daroval život, byl nablízku chudým a svému lidu a jeho srdce bylo zmagnetizováno Ježíšem a bratřími. Totéž můžeme říci o Francescovi Spinellim, Vincenzu Romanovi, Marii Katharině Kasperové, Nazarii Ignácii od sväté Terezie od Ježíše a také o našem mladíkovi z Abruzzu a Neapole, Nunziiovi Sulpriziovi, mladém, odvážném a pokorném světci, který se uměl setkávat s Ježíšem v utrpení, mlčení a sebedarování. Všichni tito svätí v různých kontextech tlumočili svými životy dnešní Slovo, nikoli vlažně či vypočítavě, nýbrž nadšeně riskovali a odevzdávali. Bratři a sestry, kéž nám Pán pomáhá napodobovat jejich příklad.

Kázání z Domu sv. Marty

16.10.2018

Papež: Pozor na dokonalé křesťany!

Vatikán. „Spása je Pánův dar“. Bůh nás obdarovává „duchem svobody“, zdůraznil papež František v dnešním ranním kázání v Domě sv. Marty. Varoval přitom před pokrytci, kteří svá srdce neotevřeli působení milosti.

Petrův nástupce komentoval dnešní evangelium (*Lk 11,37-41*), podle něhož Ježíš, pozvaný k jídlu jedním z farizeů, ihned zasedl ke stolu, aniž by vykonal Zákonem předepsaný očistný rituál. Evangelista Lukáš popisuje farizeův údiv a podává Ježíšovu tvrdou odpověď. Papež František v homilii upozornil na rozdíl mezi láskou, vycházející ze srdce a možná také trochu z vlastního zájmu, kterou Ježíšovi prokazoval lid, a nenávisť učitelů Zákona, farizeů a saduceů, kteří za ním chodili, aby jej přistihli při činu. Oni totiž byli „čistí“.

„Byli skutečně vzorem formality, ovšem scházel jim život. Byli takříkajíc škrobení, ztuhlí. Ježíš znal jejich duši. Jeho hostitel se pohoršil, protože farizeje pobuřovalo to, co Ježíš dělal, že odpouštěl hříchy a uzdravoval v sobotu. Roztrhli si šat a volali: Jaký skandál! To nemůže být Bůh, protože něco takového se nesmí dělat! Nezáleželo jim na lidech, nýbrž na Zákonech, předpisech a rubrikách.“

Ježíš, který je svobodný, přijal farizeovo pozvání a přišel k němu na oběd. Hostiteli, který se pohoršil nad jeho chováním, vymykajícím se pravidlům, Ježíš říká: „Vy farizeové vnějšek číše a talíře očišťujete, ale vaše nitro je plné loupeže a špatnosti“.

„Nejsou to krásná slova? Ježíš mluvil jasně, nebyl pokrytec. A tímto jasným jazykem se farizeje zeptal: Proč se díváte na zevnějšek? Raději pohlédněte dovnitř! Jindy zase farizeům řekl, že se podobají obíleným hrobům, což zrovna nezní lichotivě. Zevně krásní, naprosto dokonalí...avšak uvnitř zahnívajících, plní loupeže a špatnosti. Ježíš rozlišoval vnější zdání od vnitřní reality. Tito pánové jsou mistři převleků, stále bezvadní, ale co je uvnitř?“

František připomenul jiné pasáže evangelia, ve kterých Ježíš odsuzuje farizeje, například podobenství o milosrdném Samaritánovi, anebo řeč o okázalých postech a almužnách. „Ježíš tyto lidi hodnotí jediným slovem: pokrytci. Jsou to lidé s lačnou duší, schopnou zabít“, vysvětloval papež. „Dokáží zaplatit za vraždu nebo očernění tak, jak se to dělá také dnes. Totéž se děje v současnosti – platí se za špatné zprávy, které by někoho pošpinily.“ Jedním slovem, pokračoval římský biskup, byli farizeové a učitelé Zákona rigidní lidé, odmítající změnu. „Za rigiditou se ovšem pokaždé skrývají problémy, vážné problémy“, zdůvodňoval dále František. „Za zdáním dobrého křesťana, který se neustále snaží vyvolat dobrý dojem a maskuje si duši, vždy vězí problémy. Není tam Ježíš, nýbrž duch světa.“

Ježíš farizeje označuje za pošetilce a radí jim, aby otevřeli duši lásce, a dali tak vejít milosti. Spása je totiž bezplatný Boží dar. Nikdo nespasí sám sebe, opravdu nikdo. Nikdo nespasí sám sebe ani pomocí úkonů, které zachovávali tito lidé. V závěru ranního kázání papež varoval:

„Dávejte si pozor na rigidní lidi. Chraňte se křesťanů – ať již laiků, kněží či biskupů – kteří vystupují natolik „dokonale“, strnule. Strážte se jich. Není tam Boží duch. Schází tam duch svobody. A zkoumejme sami sebe, protože by nás to mělo přivést k zamyšlení nad vlastním životem. Řídím se pouze vnějším dojmem? Neměním své srdce? Neotevírám srdce modlitbě, svobodě modlitby, almužny a skutků milosrdenství?“

17.10.2018

Františkova mariánská víra: „V Medžugorje je milost, ale chybí rozlišování...“

Itálie. Na pultech italských knihkupectví se dnes objevil další knižní rozhovor s papežem Františkem, tentokrát o jeho vztahu k Panně Marii. Pod názvem „Je to má matka“ a podtitulem „Setkávání s Marií“ (*È mia madre, Incontrì con Maria, Cittá Nuova*) jej vydává nakladatelství Dìla Mariina, tedy Hnutí fokoláre. Více než třísetstránkový svazek je výsledkem konverzace, která se odehrála již před pěti lety v Domě svaté Marty (krátce po Vánocích roku 2013) a při níž kladl otázky odborník navýsost povoláný, brazilský mariolog o. Alexandre Awi Mello, původně ředitel Schönstattského hnutí ve své vlasti a nyní sekretář vatikánského Úřadu pro laiky, rodinu a život. Kardinála Bergoglio poznal při V. konferenci latinsko-amerických episkopátů v Aparecidě, kde pracoval jako sekretář v komisi pověřené redakcí závěrečného dokumentu, v mnohém programového pro církve na tomto kontinentě, a později jako papežův překladatel při Světových dnech mládeže v Riu de Janeiro.

Otcí Awimu se při dialogu s papežem potvrdilo, co již tušil, a sice že „pro Františka je nejdůležitější mariánská víra „svatého věřícího Božího lidu“, který nás učí milovat Marii nehledě na teologické reflexe. Bergoglio se jako syn a jakýkoli jiný člen tohoto Božího lidu účastní na jeho *sensus fidei* a ztotožňuje se s hlubokou mariánskou zbožností křesťanského lidu“. Zbožností, která se utvářela od raného dětství v rodině a od dvanácti let v salesiánské škole na buenosairském předměstí, kde malý Jorge poznal Pannu Marii Pomocnici. Do baziliky argentinského hlavního města, která je jí zasvěcena a kde byl pokřtěn, se pak Bergoglio uchýlil před každým důležitým životním krokem jako mladík: „Tam jsem se definitivně rozhodl a vstoupil k jezuitům“, svěřuje se v knize, ale také jako pozdější biskup: „Chodil jsem tam, když se vyskytl nějaký problém, a tamní kněží se vždy dohadovali, co se asi muselo

stát". S Pannou Marií Pomocnicí, které Bergoglio každoročně 24. května nosil květiny, do jeho života vstoupily rovněž jiné tváře Madony – Maria, Matka Milosrdenství, jejíž medailku mu darovala jedna katechetka; Maria, rozvazující uzly, kterou poznal na vánoční gratulaci zasláné z Bavorska a která je lékem na rozšířený racionalismus; a dále latinskoamerické mariánské patronky z mexického Guadalupe, argentinského Luján a brazilské Aparecidy.

Metaforou mariánské lidové zbožnosti je pohled, vysvětluje v knize papež František, a to nejenom ten, jímž ke své Matce vzhlížejí její děti, avšak také Mariin pohled na syny, kteří jako poutníci obtíženi mnohou námahou přicházejí do mariánských svatyní, aby se dali vést. „Pohlížejme na Matku a svěřme se jejímu pohledu“, vyzývá římský biskup. „Mariin pohled nás učí, abychom upřeli zrak na lidi, na které se díváme ze všech nejméně, avšak kteří to nejvíce potřebují – opuštění a osamocení, nemocní, nemajetní, děti ulice, lidé, kteří neznají Ježíše a Mariinu něhu“, připomíná František, jehož „denně posiluje modlitba růžence“ a který na hrudi nosí zvláštní relikvii „kousek látky, kterou otírají sochu v naší národní svatyni. V Luján už jsme došli tak daleko...“

Jak se nynější Petrův nástupce staví k zázrakům, konaným na Mariinu přímluvu? Na první místo staví ty duchovní, tedy konverze. „Maria otrásá svědomím – ovšem pozor, v dobrém smyslu, jako matka, která vše uspořádá...“ Opatrněji se papež vyjadřuje k údajným mariánským zjevením, počínaje nedávným argentinským případem v San Nicolás. „Vadí mi, když se přijde s nějakým poselstvím, Matka Boží nemá poštovní úřad!“ Připouští nicméně, že existují jevy, které lze teologicky objasnit jako vnitřní lokuce, které mohou sahat od pouhé vnitřní inspirace až po silné lokuce, kterých se dostává výjimečně obdařeným osobám. V každém případě, zdůrazňuje František, je jedním z hlavních kritérií pro pravost zjevení poslušnost vůči církevním představeným.

Papež Bergoglio se netají tím, že jako biskup buenosaireské diecéze zakázal vystoupení jednoho z medžugorských vizionářů, které se přesto uskutečnilo. Vysvětluje také důvod svého zákazu – nejednalo se o pravost zjevení, nýbrž o to, že vizionář organizoval Matce Boží její agendu. Mariánské zjevení se totiž mělo konat přesně o půl páté. „Je ovšem nutné rozlišovat, protože Bůh navzdory veškerému lidskému šílenství koná zázraky také v Medžugorje. Do Vatikánu přichází množství dopisů, které popisují spíše osobní a víceméně psychologické jevy, čili rozlišování je tu na místě. Existují lidé, kteří například zaslechnou Mariin hlas v modlitbě, a pak to vyjadřují tak, jako by se jednalo o zjevení. Jistě, ovšem odtud vede ještě dlouhá cesta k tomu, aby vizionáři byli protagonisté a organizovali naprogramovaná zjevení....To je hřích, který může doprovázet velikou milost“. Sečteno a podtrženo, papež František věří, že jak v (severoargentinské) Saltě, tak v Medžugorje působí milost: „To nelze popřít. Ale schází tu rozlišování“, čteme mimo jiné v novém knižním interview se Svatým otcem.

Kázání z Domu sv. Marty

18.10.2018

O třech stupních chudoby

Vatikán. Papež František se v dnešní ranní homilii zaměřil na trojici způsobů, jak v křesťanském životě prožívat chudobu, a zároveň opětovně připomenul, že také dnes je mnoho křesťanů pronásledováno kvůli evangelium.

Svatý otec vyšel ze vstupní modlitby dnešního svátku evangelisty Lukáše, v jejímž italském znění se zdůrazňuje, že Pán prostřednictvím tohoto světce zamýšlel světu zjevit „tajemství své přednostní lásky k chudým“ (v českém překladu Misálu: „nezměrné bohatství své milosrdné lásky“). V evangeliu se pak mluví o vyslání dvaasedmdesáti učedníků, kteří si na cestu nemají nosit „měsíc, ani mošnu, ani opánky“ (Lk 10,1-9), protože Pán si přeje učedníkovu chudobu, a nikoli přílnutí k penězům. Františkovo kázání se proto soustředilo na tři etapy chudoby v učedníkově životě – počínaje odpoutáním od peněz a bohatství, které je podmínkou pro započítí učednické cesty. Předpokládá se zde chudé srdce, vyzdvihl papež a doporučil střídme využívání organizačních struktur, které by se v apoštolské práci mohly jevit

jako známka bohatství. Bohatý mladík z evangelia, pokračoval František, sice pohnul Ježíšovým srdcem, ovšem nebyl schopen Pána následovat, protože jeho srdce bylo oddáno majetku. „Pokud chceš jít za Pánem, zvol si cestu chudoby, a pokud máš bohatství, protože ti je Pán dal ke službě druhým, odpoutej se od něj srdcem“, zdůraznil papež. Druhou formou chudoby je pronásledování. V dnešním evangeliu Pán učedníky jasně vysílá jako „ovce mezi vlky“. Také dnes je mnoho křesťanů pronásledováno a očerňováno kvůli evangeliu, připomenul římský biskup:

„Včera v synodní aule vyprávěl biskup jedné ze zemí, kde trvá pronásledování křesťanů, o katolickém chlapci, kterého se zmocnila skupina mladých fundamentalistů, nenávidících církve. Zbili ho, potom jím mrštili do nádrže a házeli na něj bláto. Když mu bláto vystoupilo až ke krku, naposledy se ho zeptali: Vzdáváš se Ježíše Krista? Ne, odpověděl ten mladý katolík, a tak ho dobili ranou kamenem do hlavy. Nemluvím tu o prvních stoletích církve – událo se to před pár měsíci a jde o jeden z příkladů. Kolik křesťanů dnes trpí fyzickým pronásledováním: Rouhal se! Na šibenici s ním!“

Papež František poznamenal, že existují rovněž jiné druhy pronásledování:

„Pronásledováním je také očerňování, pomluvy, vůči kterým křesťan mlčí a snáší tuto formu chudoby. Někdy je nutné se bránit, abychom nepůsobili pohoršení...Mám na mysli drobné pronásledování v rámci městské čtvrti anebo farnosti, které vypadá nezávažně, ovšem prověřuje a zkouší naši chudobu. To je druhý způsob, jak prožívat chudobu, kterou od nás Pán vyžaduje. Prvním je odpoutat se od bohatství, druhým pokorně snášet pronásledování. V tom spočívá chudoba.“

Třetí forma chudoby se vyznačuje samotou a opuštěností. Dosvědčuje ji dnešní první čtení z druhého Pavlova listu Timotejovi (2 Tim 4,9-17), v němž, jak papež poznamenal, „velikán Pavel, který se ničeho nebál“, mluví o své osamocenosti před tribunálem: „nikdo se mě nezastal, všichni mě opustili“. Dodává ovšem, že Pán při něm stál a dal mu sílu. Papež proto popsal opuštěnost učedníka, která se nemusí vyhnout ani dospívajícímu člověku. Nejprve se s nadšením vzdá veškerého bohatství, aby šel za Ježíšem, potom s věrností a silou snáší každodenní očerňování, žárlivost, velké i malé pronásledování, aby od něj nakonec Pán požadoval „konečnou samotou“.

„Myslím na největšího muže narozeného ze ženy, jak jej označil sám Ježíš, a sice na Jana Křtitele. Byl to významný kazatel, lidé za ním přicházeli a žádali o křest. Jak dopadl? Osamocený, v žaláři. Uvědomte si, jak tehdy musela vypadat vězeňská cela, když si představíme ty dnešní...Zemřel v zapomnění a opuštěnosti, s hrdlem podříznutým kvůli slabosti jednoho krále, nenávisti jedné cizoložnice a rozmaru jedné mladé dívky. Tak skončil největší muž dějin. Aniž bychom však museli zajít tak daleko, mnohokrát jsou v pečovatelských domech kněží anebo řeholnice, kteří vydali svůj život v hlásání evangelia, a nyní se cítí osaměle, jsou sami s Pánem a nikdo na ně nepamatuje.“

Je to forma chudoby, kterou Ježíš předpověděl Petrovi: „Dokud jsi byl mladší, chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, jiný tě povede, kam nechceš“. Třetím krokem chudoby je opuštěnost na konci života. Také Ježíšova cesta končí modlitbou k Otci: „Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Modleme se proto za všechny učedníky, kněze, sestry, biskupy, papeže i laiky, aby se dokázali ubírat cestou chudoby, kterou pro nás Pán zamýšlí, prosil Petrův nástupce v závěru dnešního ranního kázání.

Kázání z Domu sv. Marty

19.10.2018

Kvas Ducha svatého naplňuje radostí

Vatikán. Při ranní mši v Domě sv. Marty papež František kázal o pokryteckých křesťanech, kteří nepřijali kvas Ducha svatého, uschopňující k růstu navenek.

Petrův nástupce uvažoval nad dnešním evangeliem (Lk 12,1-7), aby rozlišil dva typy lidí, se kterými se zde setkáváme a kteří rostou rozdílným, protikladným způsobem. Ježíš se zmiňuje o kvasu, který podporuje růst, ovšem existuje také špatný kvas, který ničí a kvasí směrem dovnitř, řekl František. Jde o kvas farizejů, učitelů Zákona a saduceů, tedy o pokrytectví. Tito lidé, vysvětloval papež, se uzavírají sami do sebe, záleží jim na vnějším dojmu a předstírání. Udělí almužnu a ihned to vytrubují, aby se to každý dozvěděl. Starají se o uchování toho, co nosí v nitru, tedy egoismu a vlastního bezpečí, a pokud je snad něco vyvede z míry – jako třeba napadený polomrtvý člověk, pohozený u cesty, anebo malomocný – stočí zrak na druhou stranu, podle svých vnitřních zákonů.

„Tento kvas, říká Ježíš, je nebezpečný. Varujte se ho. Je to pokrytectví a Ježíš pokrytectví nesnáší – ono možná navenek uhlazené a vychované vystupování, ovšem v nitru špatné návyky. Ježíš sám neváhá říci: Zvenku jste pěkní, jako obílené hroby, ale uvnitř je hniloba, zkáza, trosky. Tento kvas, který kvasí směrem dovnitř, působí růst bez budoucnosti, protože v sobectví a sebestřednosti není budoucnost. Jiný typ člověka ovšem prokvasí jiný typ kvasu, který umožňuje růst směrem navenek, či dokonce růst jako dědici, kterým připadne dědictví.“

Papež připomenul slova svatého Pavla z listu Efesanům (Ef 1,11-14), jimiž vysvětluje, že „v Kristu jsme se stali Božím majetkem, jak jsme k tomu byli předem určeni“. Popsal pak lidi, kteří svou existenci projektují směrem navenek.

„Občas se zmýlí, ale napraví se; jindy upadnou, ale pak povstanou. Také někdy hřeší, ale kají se za to. Směřují však stále navenek, k onomu dědictví, které jim bylo potvrzeno. Tito lidé jsou radostní, protože mají příslib velikého štěstí – budou Boží chválou a slávou. Svatý Pavel říká, že kvasem těchto lidí je Duch svatý, který je povzbuzuje k tomu, aby šířili chválu jeho božské velebnosti.“

„Duch je zárukou, že nám jednou připadne dědictví“, citoval papež. Proto si Ježíš přeje, abychom se dali prokvasit Duchem svatým, nikoli farizejským, pokryteckým kvasem. Duch svatý nás podněcuje navenek, k obzorům. Ježíš touží po křesťanech, kteří navzdory obtížím, utrpení, problémům a pádům jdou dál v naději, že naleznou dědictví, jehož zárukou je Duch svatý. V závěru papež znovu uceleně popsal účinky dvojího, rozdílného kvasu, ve dvou kategoriích osob.

„Jedna se dává vést svým egoismem, roste směrem dovnitř. Jejím kvasem je sobectví, které roste směrem dovnitř, a zabývá se pouze dokonalým a vyváženým zevnějškem, aby nevyšly najevo vnitřní špatné návyky. Tito lidé jsou pokrytci a Ježíš před nimi varuje. Druhou kategorií jsou křesťané, ke kterým bychom měli patřit. Existují ovšem také pokrytečtí křesťané, kteří nepřijali kvas Duchu svatého a na které Ježíš upozorňuje: Varujte se farizejského kvasu! Kvasem křesťanů je Duch svatý, který nás podněcuje k vycházení a růstu navenek, se všemi obtížemi a hříchy na této cestě, avšak stále s nadějí. Duch svatý je zárukou oné naděje, chvály a radosti. Srdce lidí, které prokvasil Duch svatý, naplňuje radost, a to navzdory nesnázím a těžkostem. Pokrytci zapomněli na to, co znamená radost.“